

Michiel van Geelen, campagneleider Landbouw, Greenpeace Nederland

'We zullen de tuinplantenbranche blijven volgen'

Michiel van Geelen ziet een verband tussen het aanbod van minder weerbare planten en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Met het rapport 'Gifplanten in het tuincentrum' gooide Greenpeace dit voorjaar de knuppel in het hoenderhok. „De sierteelt gebruikt duidelijk te veel middelen. Wij willen dat dat in de toekomst verandert.“

In de schaduw van jullie rapport viel hier en daar ook de term Plofplanten. Wat voor beeld heeft u daarbij?

„Bij Plofplanten denk ik aan snel opgekweekte planten die in sommige gevallen ook nog eens buiten het - voor die planten - natuurlijke seizoen om bloeien. Hierdoor boeten die planten in op weerbaarheid en robuustheid. Deze planten zijn meer ontvankelijk voor ziekten en plagen en daardoor worden er bij de productie ervan meer bestrijdingsmiddelen en meststoffen gebruikt. Het is een verschijnsel dat in veel andere delen van de landbouw voor komt: door het streven naar snelle groei en hoge opbrengsten wordt er op het randje van het toelaatbare gekweekt.“

Komen er onder tuinplanten veel Plofplanten voor?

„Plofplanten komen zeker voor, maar over de mate waarin dat zo is kan ik weinig zeggen. Ons onderzoek richtte zich alleen op de aanwezigheid van resten van bestrijdingsmiddelen en niet op de aanwezigheid van kunstmest bijvoorbeeld. Ik was wel verbaasd dat toen wij begin maart bij tuincentra de monsters namen van tuinplanten, er al zoveel bloeiende planten stonden.“

Bent u geschokken van de uitkomsten in het Greenpeace-rapport?

„Ik ben daar best wel van geschrokken. Maar aan de andere kant hadden we vorig jaar al een kleinere pilot gedaan waarbij ook al bestrijdingsmiddelen op tuinplanten werden aangetroffen. Ik was dus wel voorbereid op deze uitkomsten. Ook het rapport 'A toxic eden: poisons in your garden' waarbij dit voorjaar in een tiental Europese landen onderzoek is gedaan, laat een vergelijkbaar beeld zien. Als Nederlandse kwekers zeggen dat ze het beter doen dan hun buitenlandse collega's, dan wordt dat niet ontkracht door de rapporten. Hierin zien we namelijk in sommige landen in tuinplanten hogere concentraties bestrijdingsmiddelen dan in Nederland. Kwalijk is vooral het feit dat er niet-toegelaten middelen zijn aangetroffen. Bovendien denk ik dat in werkelijkheid het gebruik van niet-toegelaten middelen nog hoger ligt, dan uit het rapport blijkt. Hierbij denk ik aan middelen die in de kas zijn toegestaan, maar ten onrechte buiten worden gebruikt. Controle hierop is echter erg moeilijk. Wat ik ook schrikbarend vind is dat Nederlandse siertelers qua mid-

'In maart staan veel planten in het tuincentrum al in bloei; dat verbaast me'

'Grootste deel van de branche steekt hand in eigen boezem'

delengebruik het zoveel slechter doen dan Nederlandse groentetelers.“

Hoe komt het dat de groentesector het beter doet?

„Met de opkomst van het gebruik van hommels voor de bestuiving en het gebruik van natuurlijke vijanden in de jaren 80, werd het voor kwekers belangrijk deze beestjes in leven te houden. Daarnaast hebben maatschappelijke organisaties voor een forse verbetering gezorgd. Door campagnes als 'Weet wat je eet' is er een enorme focus op residuen gekomen die ervoor heeft gezorgd dat het middelengebruik is afgenomen. De rol die maatschappelijke organisaties hierbij jarenlang hebben gespeeld, zijn voor ons een voorbeeld.“

Hoe waren de reacties uit de tuinplantenbranche op jullie rapport?

„De reacties waren wisselend. Ik heb mensen gesproken die het rapport bagatelliseerden, maar het grootste deel van de branche, zowel van kwekers als retail, steekt duidelijk de hand in eigen boezem. Ook van belangenbehartigers was er geen ontkennende opstelling. Ik heb zelfs gehoord dat er werd gezegd, dat dit er een keer aan zat te komen. Kwekers en handelaren zijn inmiddels een onderzoek gestart naar het middelengebruik en ook Intratuin is bezig met het opstellen van een actieplan. Daarmee geven zij aan stappen te willen zetten, maar we zijn pas tevreden als we zien dat in de actieplannen voldoende ambitie is opgenomen.“

Is er wel een verdienmodel voor kwekers bij steeds strenger wordende milieueisen?

„Het zal uit de lengte of uit de breedte moeten komen. Ik hoop dat retailers meer waardering krijgen voor kwekers die niet alleen 'hoe sneller, hoe goedkoper' produceren, maar juist ook voor de kwekers die vooroplopen bij het voorkomen van milieubelasting. De keten wordt bovendien steeds korter en daardoor hebben retailers meer zicht op wat bij de bron gebeurt. Voor kwekers biedt het inzetten op duurzaamheid daardoor een steeds grotere kans om zich te onderscheiden van collega's die dit niet doen. Tot nu toe ondervinden kwekers die biologisch kweken misschien nog te weinig voordeel, maar ik denk dat onze campagne eraan kan bijdragen dat dit verandert.“

Greenpeace wil dat de biodiversiteit verbetert, zodat ook de bijensterfte vermindert. Maar door het rapport kopen consumenten misschien juist minder tuinplanten. Wat vindt u daar van?

„Dat is ook een dilemma. Wij willen tegen consumenten zeggen: koop planten, maar weet wat je koopt. Wij hopen dan ook dat de tuincentra met een goed plan komen zodat iedereen daar met een gerust hart plantjes kan kopen. Wij zullen in dat geval ook niet schromen om consumenten te stimuleren dat te doen. Zo hebben we recent ook een verkiezing georganiseerd voor de meest bijvriendelijk tuin. Daarmee stimuleren we indirect de verkoop.“

Wat kan de branche nog van Greenpeace verwachten?

„Wat we weten is dat campagnes pas succesvol zijn als ze voor langere tijd worden gevoerd. We zullen blijven streven naar een vermindering van het middelengebruik en weten dat de sierteeltsector wat dit betreft een probleemsector is. Bijensterfte gaat de mensen aan het hart en het voorkomen van bijensterfte blijft dan ook onze boodschap. We blijven de tuinplantenbranche dan ook zeker in de gaten houden en beschouwen dit als een langdurig project.“ <